

Briuselis, 2020 m. liepos 23 d.
REV2. Ši pranešimo redakcija
pakeičia 2018 m. kovo 7 d.
pranešimą (REV1)

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS KILMĖS GARANTIJŲ TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derasi dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinei Karalystei nebebus taikomi ES teisės aktai dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją⁵ ir dėl energijos vartojimo efektyvumo⁶.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

⁵ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

Įmonėms ir valstybių narių administracijoms, siekiant atkreipti jų dėmesį į šiame pranešime nurodytas pasekmes, rekomenduojama patikrinti, ar jų situacija nėra susijusi su viena iš toliau aprašytų aplinkybių, ir imtis priemonių, kurios yra būtinos atsižvelgiant į teisinius pokyčius, susijusius su Jungtine Karalyste, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariamos:

- ES energijos rinkos taisyklės,
- ES klimato politikos taisyklės.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁷.

1. KILMĖS GARANTIJOS

Pagal Direktyvos 2009/28/EB 15 straipsnio 2 dalį⁸ valstybės narės turi užtikrinti, kad elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojo prašymu būtų išduodama kilmės garantija. Išduodamų kilmės garantijų paskirtis – pagal Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 9 dalį informuoti galutinius vartotojus apie tai, kokią dalį visos energijos tiekėjo tiekiamos energijos sudaro iš atsinaujinančių ir kitų energijos išteklių pagaminta energija^{9,10}. Pagal Direktyvos 2009/28/EB 15 straipsnio 9 dalį valstybės narės privalo pripažinti kitų valstybių narių išduotas kilmės garantijas¹¹.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, kilmės garantijos, kurias išdavė Jungtinės Karalystės paskirtos įstaigos pagal Direktyvos 2009/28/EB 15 straipsnio 2 dalį, nebebus pripažįstamos ES valstybių narių.

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_lt

⁸ Direktyva 2009/28/EB 2021 m. birželio 30 d. bus panaikinta ir ją pakeis 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82–209). Jos 19 straipsnio 2 ir 9 dalių nuostatos lygiavertės Direktyvos 2009/28/EB 15 straipsnio 2 ir 9 dalių nuostatomis.

⁹ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, OL L 211, 2009 8 14, p. 55.

¹⁰ Direktyva 2009/72/EB 2021 m. sausio 1 d. bus panaikinta ir ją pakeis 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125). Jos I priedo 5 punkto nuostatos yra lygiavertės Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 9 dalies nuostatomis.

¹¹ Direktyvos 2009/28/EB 15 straipsnio 9 dalyje nustatyta išimtis – valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kilmės garantiją tik tuo atveju, kai turi tinkamai pagrįstų abejonių dėl jos tikslumo, patikimumo ar tikrumo.

Pagal Direktyvos 2012/27/ES 14 straipsnio 10 dalį valstybės narės turi užtikrinti, kad didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kilmė galėtų būti garantuojama remiantis objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais ir tuo tikslu elektroniniu būdu būtų išduodamos kilmės garantijos tipinei MWh, kuriose būtų pateikta bent X priede nurodyta informacija. Valstybės narės pripažįsta viena kitos išduotas kilmės garantijas¹².

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, kilmės garantijos, kurias išdavė Jungtinės Karalystės paskirtos įstaigos pagal Direktyvos 2012/27/ES 14 straipsnio 10 dalį, nebebus pripažįstamos ES valstybių narių.

2. MONTUOTOJŲ SERTIFIKAVIMAS

Pagal Direktyvos 2009/28/EB 14 straipsnio 3 dalį¹³, valstybės narės užtikrina, kad nedidelių biomasės katilų ir krosnių, saulės fotoelektros ir saulės šilumos energijos sistemų, seklių geoterminių sistemų bei šilumos siurblių montuotojai galėtų naudotis sertifikavimo schemomis arba lygiavertėmis kvalifikavimo schemomis, grindžiamomis tos direktyvos IV priede nustatytais kriterijais. Vadovaudamosi tais kriterijais, valstybės narės pripažįsta viena kitos išduotus sertifikatus.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui montuotojų sertifikatai, išduoti Jungtinės Karalystės pagal Direktyvos 2009/28/EB 14 straipsnio 3 dalį, nebebus pripažįstami ES valstybių narių.

Bendra informacija apie kilmės garantijoms ir montuotojų sertifikavimui taikomus Sąjungos teisės aktus pateikiama energetikos politikai skirtoje Komisijos interneto svetainėje (<https://ec.europa.eu/energy/en/home>). Prireikus ji bus papildyta nauja informacija.

Europos Komisija
Energetikos generalinis direktoratas

¹² Išskyrus Direktyvos 2012/27/ES 14 straipsnio 10 dalyje nustatytą išimtį.

¹³ Direktyvos 2009/28/EB 14 straipsnio 3 dalies nuostatomis lygiavertės yra Direktyvos (ES) 2018/2001 18 straipsnio 3 dalies nuostatos.